

zij tegen haar gaat opstaan, een gedeelte van het gekookte ei, waarop Mixta zeer belust is, meester te worden. Zij begrijpt zeer goed, dat zulke familiariteiten door de andere huisgenooten niet geduld worden. Nadat zij zich met wat melk verkwikt heeft, vleit zij zich neder in de vensterbank en verzinkt in diep gepeins. Slaap is het niet, althans zij zou in dat geval zeer licht slaapsch zijn, want zoodra het toeval wil, dat de kamer door allen tegelijk verlaten is, is zij met een sprong op de tafel om te zien of er nog wat van hare gading is. Hebben de kinderen afscheid van haar genomen en zich naar school begeven, dan vervalt zij weer in haren lethargischen toestand, waaruit geen gebel haar opwekt. Haar slaap wordt alleen somtijds gestoord door den een of anderen straatjongen, die tegen het raam klopt, als hij de kat ziet liggen en het dier toch eenigszins lastig wil vallen, nu hij het niet in handen kan krijgen. Maar tegen den tijd van koffiedrinken wordt ze geheel en al wakker. Dit moet niet geheel en al geweten worden aan het rammelen met kopjes en borden bij het klaarzetten want bij het afwasschen gedraagt zij zich geheel onverschillig. Neen, zij weet dat de kinderen uit school komen om dien tijd en zeer dikwijls neemt zij plaats in den gang in de nabijheid van de voordeur en staart ernstig voor zich heen; zij wacht de kinderen op en begroet ze bij hunne thuiskomst. Den geheelen dag brengt zij nu door met slapen, afgewisseld met eene wandeling in den tuin, totdat het middagmaal haar eenige aangename oogenblikken verschaft.

Algemeen heerscht het begrip, dat men een kat niets leeren kan. Het zou wel zonderling zijn, dat dit het geval

was bij een dier, dat wat verstandelijke ontwikkeling betreft, zoo hoog staat in vergelijking met andere dieren. Neen, bij de thee toont onze „Mixta” zich als artiest. Vrij gemakkelijk hebben de kinderen haar geleerd: pootjes te geven, op te zitten, door een hoepel te springen enz. en haar weten is deugdelijk. Wat zij eenmaal geleerd heeft; vergeet ze niet gauw.

Dat zij ook let op hetgeen om haar heen gebeurt, is gemakkelijk na te gaan. Wordt er een koffer gepakt, wordt er meer dan gewoon gesleept met kleederen, dan begrijpt ze, dat er voor haar slechte tijden in aantocht zijn, tijden van minder goede verzorging, tijden van eenzaamheid en verlatenheid en loopt zij aldoor onrustig heen en weer als om haar ongenoegen te laten blijken. Eene kat hecht zich niet aan de menschen maar meer aan het huis, wordt zoo dikwijls gezegd. Dat moge in vele gevallen waar zijn, wanneer er van het dier weinig notitie genomen wordt en dan ligt het voor de hand. Niet wanneer het dier reden heeft zich aan de bewoners zelf te hechten. Ziet eens die vreugde van onze „Mixta” nu wij na eene afwezigheid van veertien dagen weer thuis gekomen zijn! het is één streelen, kopjes geven en op alle wijze blijken geven van hare vreugde over de terugkomst. Ja de eerste nacht schonk zij hare wandeling er aan en bleef in huis, de huisgenooten zelfs op bed bezoekende om te toonen hoe blij ze was, daarbij met haren kop ons in het gezicht streelende.

Wie kwaad moge spreken van eene kat, ik niet van onze „Mixta.”

Arnhem.

J. S.

UIT ONS DAGBOEK.

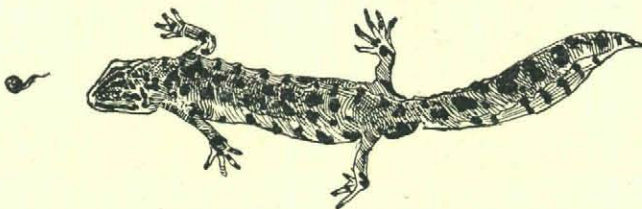
1901.

8 Mei. In de Watergraafsmeer zijn weilanden bont van paardebloem, zuring, pinksterbloem en madeliefje. Bij deze eerste bloem hier en daar bandvormig waargenomen. Hondsviooltje bloeit, evenals ooievaars en reigersbek in overvloed.

12 Mei. Excursie Santpoort—Bloemendaal. Den geheelen dag triestig weer. In boschjes achter het station Santpoort allerlei planten, zoo bloeien o. a. muskuskruid, potentilla verna, vergeet-mij-nietje, speenkruid, akkerhoornbloem, havikskruiden en look-zonder-look. Vogelkers prijkt met groote, eigenaardig riekende trossen van witte bloemen. Op de ruïne van Brederode de alhier zoo traditioneele muurbloem. De bloemschermen van daslook zijn nog in knop. Een eigenaardigheid in deze streken vormen de bij natuurliefhebbers zoo gehate bordjes met „Verboden Toegang, Art. 461 Wetb. van Strafrecht.” Voor den pas-beginner is het o. i. zeer ontmoedigend, wanneer hij met allerlei plannen van duinwandelingen in het hoofd, op reis gaat, en aangekomen op de plaats der bestemming, hem door dergelijke plankjes een „tot hiertoe en niet verder” toegeroepen wordt. Dan staat hij voor de keus om naar huis terug te keeren, of zich niet aan de waarschuwing te storen en de duinen toch maar in te gaan. Dit laatste verkozen wij, en het kwam ons goed. Al dadelijk vonden wij morieltjes, aardsterren en wijngaardslakken. Waar deze laatste voorkomen, daar kon de interessante Aristolochia niet ver verwijderd zijn (denk maar aan Camera Obscura), en werkelijk vonden wij deze na lang zoeken, echter was zij nog geen 2 d.M. hoog. In duinboschjes in de laagte werd, te midden van *Listera ovata* in knop, bloeiende wilde aardbei en allerlei viooltjes, geluncht. Het boschviooltje blonk hier vooral uit met zijn grootlichtblauwe bloemen. Duinwilg bloeit, meidoorn en duindoorn zijn

nog, wat bloeien betreft, in knop. Overal in het duin veel zwarte vliegen met doorschijnende zwarte vleugels. ^{BIBIO} In boomen veel lijsternesten. Fitis, vink en koekoek gehoord, zilvermeeuwen en Kieviten gezien. Paardestaarten bloeien. In een vijver van het Bloemendaalsche bosch veel kokerjuffers en een enkele kleine watersalamander. Hier en daar veel (nog niet bloeiende) Sint-Theunisbloem. Op particulieren grond (Duin en Daal) vormen mooie *Primula acaulis* een bleekgeel kleed. Bij het station Bloemendaal een IJsvogeltje gezien.

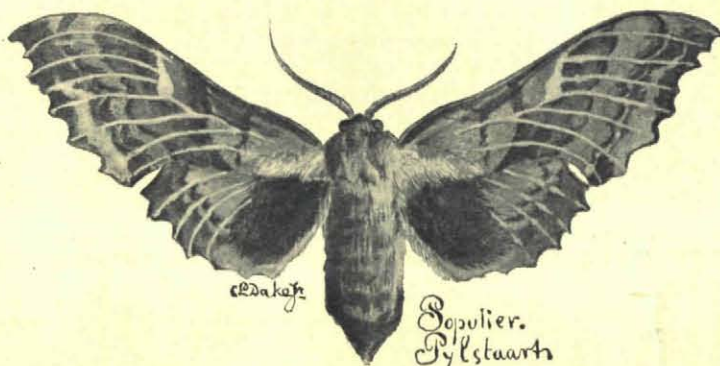
16 Mei (Hemelvaartsdag). Expeditie naar de in den winter

Kleine Watersalamander.

ontdekte veenlanden. Enkele wilgsoorten bloeien nog. Kikkerbeet is nog jong en bruin gekleurd. Langs den weg bloeien smeerwortel en ooievaarsbek. In tuintjes begint sering te bloeien. Veel kikkers „zingen” in de slooten. De moerasjes zijn van den weg afgescheiden door een ondiepe sloot. Geen van ons echter durfde de sloot over, het was een wreede tantaluskwelling: voor onze oogen heerlijke landjes: tusschen het riet ontdekten wij vele bloemen; wie weet orchideeën, zoo dachten wij. Weldra werd echter de begeerte grooter dan de vrees, van in de sloot te zakken; en een onzer nam een aan-

loop, en... kwam met een been in de modder terecht; een oliepoetje had hij dus gehaald, zooals men het in Amsterdam uitdrukt. Daarna trokken degenen, die nog op den weg stonden (wij waren met ons drieën) hun laarzen en kousen uit, en doorwaadden zoo de sloot. Aan den overkant was een moeras, bestaande uit jong riet en veenmos. Al dadelijk vonden wij onbekende planten, die echter met behulp van twee determineerboeken: de geïllustreerde van Heukels en die van Heimans en Thijssse, weldra gedetermineerd werden. Vooreerst was het moeras-wolfsmelk, dat met zijn groote, met gele bloemen bedekte struiken nog al de aandacht trok. Voorts vonden wij in een elzenwildernisje een struik met witte bloemen, die de zeldzame rotsmispel, *amelanchier vulgaris*, bleek te zijn. Verder bloeiden ook de gewone weilandplanten prachtig: hondsdrif, vergeet-mij-nietje, klaver en waterscheerling. In de boschjes was het heerlijk, vooral omdat er geen spoor van menschen was te vinden, in 't bijzonder waren de klimplanten prachtig vertegenwoordigd: haagwinde, kamperfoelie, hop en braam vormden geheele lianen, die het geheel een tropisch aanzien gaven. Wat zou dit mooi zijn, wanneer dit alles bloeide! De varens waren nog zeer jong, namelijk het drietal: moeras-, kam- en stekelvarens. Tusschen de boschjes moslandjes, zonder boomen en zonder veel riet, hier vonden wij onze desiderata van het vorig jaar: *drosera*, parelend in het mos, en orchideeën bij hoopen: vooral *orchis latifolia* met gevlekte bladeren, en *platanthera bifolia*, hoewel nog met kleine bloemknoppen. En te midden daarvan stond

Nat. grootte. Geelbruin met roestrood.

zoowaar een koningsvaren (*osmunda regalis*), nog jong, met opgerolde veeren, en geheel kaneelbruin. Wij stonden wel een kwartier lang deze mooie plant te bewonderen. Ook trok een gezang in het riet onze aandacht, waaronder wij het deuntje van een karekiet meenden te hooren. In de boschjes zongen veel koekoeken; bij onze nadering vloegen ze op, en wij konden duidelijk hun roofvogelachtig voorkomen onderscheiden. Lisch is nog geen meter hoog. Op riet een paar jonge drinker-rupsen gevonden. Op elzen veel elzenhaantjes, zij bijten vele gaten in de bladeren.

19 Mei. Wandeling langs den zeedijk naar Muiderberg, en langs den stoomtramweg terug. Bij Zeeburg veel gezang van karekieten en rietzangers in het riet. Boterbloemen en allerlei schermbloemen bloeien in groote menigte, veel bezocht door allerlei soorten hommels. Naar den zee kant begint Engelsch Gras te bloeien. Aan den dijk tusschen steenen hebben hagedissen hun woonplaats, bij het merken van onraad kruipen ze haastig weg. Veel Kleine Vossen en Daggauwoogen vliegen. Koekoeksbloem is nog in knop. Naar den kant van Muiden bloeit veel Akker-Hoornbloem en Gamander-Eereprijs. Op riet achter de kruitfabriek veel *Donacia*'s in soorten. In het water kikkerbeet en plompen, beide nog met bruine bladeren, en scheeren. Achter de vaart mooie moerasjes met veel wollegras, waarvan het zaadpluis geheele plekken wit kleurt. In Muiderberg bloeit *Brem* en *Lathyrus*-vormige *Wikke*. In een sloot aldaar veel nestjes van groote spinnende waterkevers. In de boschjes gevlekt *Havikskruid*. Bij den terugtocht ontdekten wij de Muiderslot-orchideeënlandjes, doordat wij reeds in de verte groene botaniseertrommels, behoorende aan evenals wij, jeugdige liefhebbers, gewaar werden. Zij waren niet erg blij, dat wij hun plekje (een natuurliefhebber is altijd gauw geneigd een mooi

plekje het zijne te noemen) ontdekt hadden, doch wij des te meer, want wij vonden massa's orchideeën in knop, allemaal *latifolia*'s en *incarnata*'s, waartusschen veel addertongen, die echter niet uit te graven waren. Aan den waterkant veel lisschen. Het plekje schijnt toch niet hetzelfde te zijn, als dat van „Door het Rietland”, want

Jacobs Vlinder

Zwart met rood; dubbele grootte.

waar zijn de elzen- en berkeboschjes, de moeras- en koningsvaren, de dopheide, de *Platanthera*'s? Het springen over een slootje komt overigens uit.

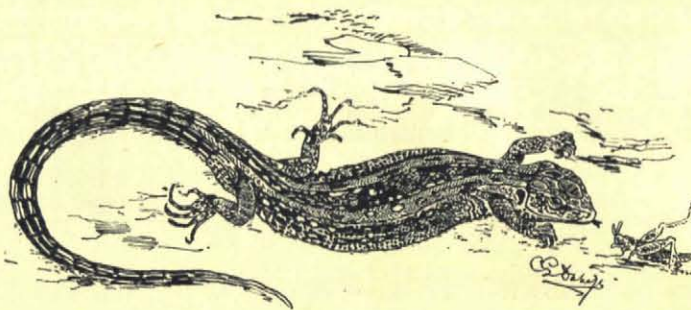
21 Mei. In den tuin bloeien *Daslook*, *Listera ovata*, en *Judaspenning*, deze laatste reeds drie weken. In het aquarium hebben de spinnende waterkevers (de groote) een nestje gebouwd.

26 Mei. Weer naar de veenlandjes van 16 Mei. In tuintjes begint *Akelei* te bloeien. Tulpen en dichtersnarcissen zijn nog steeds niet uitgebloeid. Moerassige weilanden zien bont van koekoeksbloem, zuring en boterbloem. Langs den weg bloeien ooeivaars- en reigersbek, veldsla en eereprijs. In de veenlandjes hier en daar aardige zwammetjes. In de schaduw van elzen zeer forsche kam- en stekelvarens, op zonnige plaatsen ontrollen kam- en moerasvarens nog hun veeren. Weer 2 *Osmunda*'s gevonden. Zij ontrollen thans hun vrucht dragende veeren. Lisch heeft bloemknoppen. *Orchis latifolia* (op sommige gedeelten, en daar nog weinig), *Orchis incarnata* (slechts enkele) en *Platanthera bifolia* (zeer veel, bloemknoppen ontbrekend of klein) zijn de orchideeën.

Drosera staat prachtig; het kleurt heele plekken en parelt flink te midden van het dikke veenmos. Op bloemen van moeras-wolfsmelk veel inskten, waaronder mooie vuurkevers. Op een plek staat Wintergroen (*Pirola rotundifolia*), enkele exemplaren hebben bloemknoppen. Op zeer drassige plaatsen veel composieten met dikken stengel en gele bloemhoofdjes: *Aschkruid* (*Cineraria palustris* L.) In de boschjes veel koekoeken en zangvogels. Ook vliegen hier en daar houtduiven en meeuwen. In het riet drinker-rupsen en op allerlei planten beerrupsen gevonden. Op den grond scharrelen *Carabus granulatus* en een enkele *Carabus clathratus*.

27 Mei. *Orchis incarnata* bloeit.

28 Mei. Wandeling Velzen—Breesaap—IJmuiden. Zeer warm

Gewone hagedis.

weer. Voorbij Haarlem overal veel *Lychnis diurna*. Op zandig terrein bij een papierfabriek driekleurig viooltje, *Rolklaver* en *Kegel-Silene*'s in knop. In het Velzerbosch veel Groote Sterremuur (*Stellaria Holostea* L.) in bloei. In de duinen verbazend veel Akker-Hoornbloem en Hondstong, en hier en daar Vogelmelk. Overal vliegen massa's *Jacobsvlindertjes*, doch ook veel blauwtjes. Gedurende de wandeling drie rupsen van *Bombyx Trifolii* gevonden. Duinwilg zit vol zaadpluis. Bij IJmuiden een uitgestrekte

moerassige duinpan, met een poeltje vol kikkerlarven. Verder groeien er allerlei orchideeën: reusachtige *Listera's*, nog jonge *Epipactis palustris*, en een 4-tal dwergorchideetjes in bloei: Harlekijns Orchis, met gevlekte bladeren.

Voorts een goed aantal hagedissen in de duinen voor het terrarium gevangen.

C. L. D. JR. EN F. J. B. DE M.

Vragen en Korte Mededeelingen.

Amsterdamsche Entomologische Club.

Op Zaterdag 15 Maart 1902 hield de A. E. C. hare 19de bijeenkomst, onder voorzitterschap van Dr. J. Th. Oudemans, des avonds te 8 uur, in „Zeemanshoop." Aanwezig 18 leden. De heer Jaspers is met kennisgeving afwezig.

De heer de Meijere vertoont een levend wijfje van *Gonepteryx (Rhodocera) rhamnii* L., van welke soort men in het voorjaar veel meer mannetjes dan wijfjes waarneemt, of meent waar te nemen, daar, wanneer de dieren vliegend worden geobserveerd, verwisseling van deze laatste met *Pieris*-soorten niet is uitgesloten. Vervolgens spreekt de heer de Meijere over de larvipariteit van *Echinomyia fera* L. en vertoont een praeparaat van de vrouwelijke geslachtsorganen van deze sluipvlieg. Dan deelt spreker mede, dat pas uitgekomen voorwerpen van de tot de Conopiden behorende *Physocephala rufipes* Fabr. duidelijk de uitstulpbare voorhoofdsblaas vertoonen, welke aan de echte Eumyiden eigen is, en die bij de Syrphiden ontbreekt; een goed kenmerk dus voor het bepalen van de verwantschap dezer families onderling.

De heer Polak vertoont eene door hem uit de pop eener Amerikaansche *Papilio*-soort, *Papilio troilus*, verkregen sluipwesp, die zich precies op dezelfde wijze daaruit uitboorde, als *Psilomastix lapidator* Grav. dat doet uit de pop van onze *Papilio machaon* L. Vervolgens stelt dezelfde spreker verschillende sluipwespen uit *Trichiosoma lucorum* L. ter bezichtiging en een op 23 Januari in de slangenzaal in „Artis" gevonden nest van de Pharaomier, welk nest o. a. wel 50 wijfjes bevat.

De heer Leefmans vermeldt het aantreffen van eene imago van *Polytonia (Vanessa) c-album* L. op 3 Maart j.l. binnen Amsterdam.

De heer Snijder bespreekt den ruststand van *Gonepteryx (Rhodocera) rhamnii* L. en vertoont voorwerpen, betrekking hebbend op de leefwijze van *Sesia tipuliformis* Cl.

De heer Mac Gillavry stelt eenige zeldzame *Coleoptera* ter bezichtiging, waaronder twee soorten nieuw voor onze fauna, nl. *Pentarthron huttoni* Woll. en *Silvanus mercator* Fauv. Daarna vertoont dezelfde spreker een vrouwelijk exemplaar van *Argynnis paphia* L., door hem te Leiden gevangen op 21 Juli 1901 en, mede van Leiden, een bijzonder eenkleurig voorwerp van *Smerinthus populi* L.

De heer Boon verkreeg sluipwespencocons uit de rupsen van *Xanthia lutea* Ström (*flavago* F.), *Xanthia fulvago* L. en *Orthosia cellularis* Hufn., al welke rupsen door hem in April 1901 op wilgenkatjes gevonden werden. De rupsjes waren toen nog zeer jong, slechts een paar millimeter lang, en werden vervolgens afgesloten binnenshuis gekweekt. Toen reeds moeten ze al door de sluipwespen geïnfecteerd geweest zijn, waarmede overeenstemt, dat thans de sluipwespen hare cocons reeds verlaten, ook in een niet verward vertrek. Ongeveer 30% der verkregen rupsen was aangetast. De parasiet blijkt eene *Pimpla* te zijn.

De heer Uyttenbogaerd laat een gedeelte van eene reuzen-Julide (exotische duizendpoot) en een exotischen kakkerlak zien. Deze werden in pakhuizen hier ter stede aangetroffen.

De heer Oudemans vertoont het voorwerp van de graafwesp *Ammophila sabulosa* L., dat zich ontwikkeld heeft uit een cocon, vroeger door den heer Heimans in deze vergadering ter tafel gebracht, waaruit blijkt, dat de toen gemaakte determinatie juist is geweest. Eindelijk vertoont dezelfde spreker een afwijkend voorwerp van *Malacosoma (Bombyx) neustria* L.

De heer Bouman vestigt er de aandacht op, dat *Euproctis (Porthesia) chrysorrhoea* L. thans in onnoemelijk aantal op de eiken in de Langstraat voorkomt en ook op de vruchtboomen om Heusden. Verschillende mededeelingen van allerlei zijde wijzen er op, dat deze soort in de laatste jaren zich weder zeer sterk vermeerderd.

De heer Boon bespreekt nog de bloemkoolachtige gallen, welke aan de bloeiwijze van vele esschen om Amsterdam voorkomen. Behalve de galmijt, die de gal veroorzaakt, vond spreker er ook eene pophuid van een vlinder in.

Vlaamsche gaaien.

Het trekt mijn aandacht, dat er tegenwoordig veel meer Vlaamsche gaaien zijn dan vroeger en dat ze hun gewoonten veranderen. Zij lijken mij veel minder schuw dan voorheen en 't kon wel zijn, dat ze, evenals zooveel andere vogels al gedaan hebben, hun vrees voor den mensch kwijt raken. Het is bekend, dat houtduiven in de laatste eeuw in dit opzicht ook zeer veranderd zijn.

In de laatste dagen is het mij herhaaldelijk voorgekomen, dat ik Vlaamsche gaaien aantrof in het gras, waar zij geheel op roekenmanier rondstapten en naar voedsel zochten. Zij lieten mij naderen tot op een meter of vijf en vlogen dan niet eens ver weg, maar bleven op een tak naar me zitten kijken, tot ze eindelijk zich weer op den grond waagden.

Als die gaaien tegelijk met hun schuwheid ook hun moordzucht wilden afleggen, zouden ze een heele aanwinst kunnen zijn voor onze parken en tuinen. T.

Ook hier — aan de Noordwestkust der provincie Groningen — werd een buitengewone trek van Vlaamsche gaaien waargenomen. In 't laatst van October van verleden jaar waren er dagen lang wel 10 à 15 stuks in onzen tuin aanwezig, die, naar het scheen, zich aan afgevalen eikels vergastten.

't Duurt vaak jaren, dat er weer enkele gaaien naar hier verzeilen en nog nooit heb ik gezien, dat ze ook den winter over bleven.

Het is daarom zeer opmerkelijk, dat, toen de meeste gaaien weer vertrokken waren er 4 stuks achterbleven en dagelijks in onzen vrij grooten tuin met opgaande boomen en struikgewas, rondvlogen. Een er van is echter in December gestorven: ze lag 's morgens dood in de dakgoot. Wat de oorzaak van den dood was, weet ik niet, van honger zal ze niet zijn omgekomen, daar ze in zeer goeden toestand verkeerde en niet in 't minst vermagerd was. Van de 3 anderen is er een verdwenen — waarschijnlijk vertrokken — doch de twee vorigen kan ik nu nog (15 April 1902) dagelijks in onzen tuin zien rondwandelen; ze schijnen zich goed thuis te gevoelen. Wanneer ze ook hun nest hier mochten bouwen, zal ik u dit later mededeelen.

Westpolder, 15 April 1902.

I. H. MANSHOLT.

Partisane.

Zoudt u mij een groot genoegen willen doen en mij eenige inlichtingen kunnen geven omtrent een plant genaamd: partisane of hellebaard? Zij wordt gestyleerd veel gebruikt in Arabische kunst. Ik kan er niet achter komen hoe zij er in natura uitziet. Komt ze in ons land soms gekweekt voor en bestaat er een boek, waarin een afbeelding er van voorkomt? J. v. H.

Wie weet het?

Tweekoppige slang.

In het April-nummer der *Levende Natuur* las ik gisteren het stukje onder de rubriek „Vragen en korte mededeelingen" van Dr. J. D. Kobus, over de tweekoppige slang.

Ik herinner mij onlangs gelezen te hebben, ik meen in „Dahheim", een artikel over het herstellingsvermogen en verdubbeling van sommige deelen bij verwondingen van kruipende en tweeslachtige dieren; dat men verder staart-